Kapillaarvere võtmine

Oluline teada

- Kapillaarveri säilib tunduvalt halvemini kui veeniveri, seetõttu tuleb eriti hoolikalt jälgida proovimaterjali säilitamistingimusi vastavalt konkreetsele analüüsile.
- Vajalik proovikogus:
    - EDTA ja ESR verele: üks kapillaaritäis.
    - Seerumi kogus sõltub soovitud analüüsidest, vähemalt 2/3 mikrokatsuti mahust. Vajadusel võtta veri 2-3 mikrokatsutisse.
- Kapillaaris ei ole antikoagulanti ja seetõttu võib veri seal hüübida. Hüübimise vältimiseks tuleb kapillaar täita ja veri lasta mikrokatsutisse võimalikult kiiresti ning veri ja antikoagulant korralikult omavahel segada.
- Üldreeglina punkteeritakse vasaku käe IV sõrme lõpplüli pehmet osa. Võib kasutada ka sama käe III sõrme lõpplüli pehmet osa, parema käe vastavaid sõrmi. Kuni 3 kuu vanustel lastel punkteeritakse jalakanna taldmise pinna välimist külge.

Protseduur

- Identifitseerida patsient.
- Vormistada/kontrollida saatekirjad.
- Kontrollida, kas patsient on täitnud kõik ettevalmistuse nõudeid ja kas pole allergiat punktsioonikoha desinfitseerimisel kasutatavate ainete suhtes.
- Tagada patsiendile mugav ja sobiv asend ning kontrollida, et patsiendi käed on soojad. Vajadusel võib käsi soojendada soojas vees, radiaatori juures.
- Panna endale kätte kindad.
- Panna valmis vajalikud töövahendid.
- Valida punktsioonikoht.
- Puhastada punktsioonikoht desinfitseeriva vahendiga ja lasta nahal kuivada.
- Fikseerida patsiendi käsi ja sõrm, kuhu tehakse torge; pigistada sõrme lõpplüli pehmet osa tugevasti nii, et tekiks väikene pais (sõrmeots muutub tumepunaseks) (vt joonis A).
- Teostada nahapunktsioon sõrme keskteljest pisut lateraalsemale (vt joonis B).
- Pühkida esimene veretilk kuiva nahapuhastuspaberiga ära.
- Täita kapillaar täies ulatuses verega. Selleks, et vältida kapillaaris õhumulle hoia mikrokatsutit verevõtmisel võimalikult horisontaalsena (vt joonis C).

A

B

C

- Piisava verekoguse saamisel lasta verel voolata kapillaarist mikrokatsutisse hoides kapillaari ja katsutit vertikaalasendis.
- Kui kõik katsutid on verega täitunud, asetada punktsioonikohale nahapuhastuspaber ja avaldada kohale 3 – 5 minuti jooksul survet.
- Eemaldada mikrokatsuti küljest kapillaar ja sulgeda katsuti korgiga.
- Lisandiga mikrokatsuti kasutamisel segada veri lisandiga. Selleks keerata mikrokatsuti põhi suhteliselt järsu liigutusega 5 – 10 korda ülespidi ja tagasi.
- Markeerida mikrokatsutid.
- Kõik punktsioonil kasutatud vahendid koguda spetsiaalsesse konteinerisse.